

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ
«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*

Освітньо-професійна програма *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *071 «Облік і оподаткування» (D1 Облік і оподаткування) та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок) галузі знань 07 «Управління та адміністрування»*

(D Бізнес, адміністрування та право)

«24» грудня 2025 р. протокол №3

Реєстраційний номер в навчальному відділі

K18-04/2025-26

1. Загальна інформація

Кафедра: фінансів, обліку та аудиту

Викладач: **Маркова Тетяна Дмитрівна,**
доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту, кандидат економічних наук,

Профайл

Контакти:

тел: 048-7124275

e-mail: markova.tetiana17@gmail.com

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 6 семестрі

Кількість: кредитів – 5, годин – 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	50	24	26
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна - 100		Заочна - 130

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Інформаційні системи і технології у фінансовій сфері» свідчить, що сьогодні повсюдне використання інформаційних технологій (ІТ) стало об'єктивною необхідністю. Спектр областей, у яких застосовуються інформаційні технології, надзвичайно широкий. Однією зі сфер, де їхнє значення було традиційно велике з моменту початку їхнього бурхливого розвитку, є фінансова сфера. Інформаційні технології надають можливість ведення обліку всього спектра операцій, здійснюваних фінансовою організацією, з прийнятним ступенем швидкості й надійності, одержання всієї бухгалтерської й фінансової звітності. Інформаційні технології підтримують управлінський облік і стратегічне планування. Вони надають широкі можливості для контролю й аналізу управлінської й облікової інформації. Інформаційні системи забезпечують обмін даними із програмними продуктами й інструментальними засобами для фінансового й статистичного аналізу.

Освітній компонент «Інформаційні системи і технології у фінансовій сфері» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Банківські операції», «Бухгалтерський облік і контроль фінансових операцій», «Банківська справа».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – є набуття студентами, майбутніми фахівцями в економічній сфері, необхідних теоретичних і практичних знань і навичок з основ проектування, впровадження і функціонування сучасних інформаційних систем і технологій в державних та комерційних фінансово-кредитних установах.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Інформаційні системи і технології у фінансовій сфері» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 072](#)

Фінанси, банківська справа та страхування та освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність виконувати професійні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у міжнародному контексті.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР24. Виконувати професійні функції, пов'язані із діяльністю й контролінгом фінансових операцій фондового ринку та застосуванням цифрових технологій та інформаційних систем.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1. Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1.			
Сучасні концепції побудови інформаційних систем і технологій в банківській сфері			
1	Інформаційні системи і технології, їх роль в банківській сфері (Характеристика підходів до використання інформаційних систем та технологій в банківській сфері. Вимоги до сучасних інформаційних систем та технологій. Класифікація інформаційних систем та технологій.)	4	1
2	Банківські автоматизовані інформаційні системи: поняття, характерні ознаки (Поняття банківської автоматизованої інформаційної системи, принципи її створення та функціонування. Інтегроване інформаційне середовище банківської автоматизованої інформаційної системи. Можливості сучасних банківських інформаційних систем.)	4	1
3	Електронні системи передавання банківської інформації (Загальна характеристика електронної пошти Національного банку України. Електронна система передавання банківських документів. Міжнародні банківські мережі.)	4	2
Змістовний модуль 2.			
Методичні засади автоматизації банківських операцій			
4	Функціональна характеристика підсистеми "Операційний день банку" (Характеристика документів і база даних "Операційний день банку". Основні функції підсистеми "Операційний день банку". Характеристика автоматизованого робочого місця операціоніста.)	4	2
5	Облік та аналіз банківських операцій в автоматизованій банківській системі (Касові та розрахункові операції банку в автоматизованій банківській системі. Депозитні операції банку в автоматизованій банківській системі. Кредитні операції банку в автоматизованій банківській системі.)	4	2
6	Безпека електронних документів і електронних платежів (Безпека електронних документів (Е-документообіг). Безпека електронних платежів. Головні загрози та як їм протидіяти)	4	2
Разом за ОК:		24	10

5.2. Перелік лабораторних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виконання базових фінансово-економічних розрахунків з використанням пакета MS EXCEL	6	2
2	Розробка плану погашення кредиту з використанням фінансових функцій MS EXCEL	4	2
3	Складання прогнозу діяльності організації на основі динамічних рядів	4	-
4	Створення презентації за допомогою пакету презентаційної графіки MICROSOFT POWERPOINT	4	2
5	Розробка фінансового плану з використанням MS EXCEL	4	2
6	Складання прогнозу зміни валюти методом екстраполяції (трендів)	2	2
Всього за ОК:		26	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами:	30	30
	Тема 1. Інформаційні системи і технології, їх роль в банківській сфері	5	5
	Тема 2. Банківські автоматизовані інформаційні системи: поняття, характерні ознаки	5	5
	Тема 3. Електронні системи передавання банківської інформації	5	5
	Тема 4. Функціональна характеристика підсистеми "Операційний день банку"	5	5
	Тема 5. Облік та аналіз банківських операцій в автоматизованій банківській системі	5	5
	Тема 6. Безпека електронних документів і електронних платежів	5	5
2.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	70	100
	Всього	100	130

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем ОК;*
- *виконання і захист лабораторних робіт;*
- *усне опитування.*

Підсумковий контроль – *екзамен.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Сучасні концепції побудови інформаційних систем і технологій в банківській сфері		
Лекційний курс *	5	5
Лабораторні заняття*	15	15
Самостійна робота*	10	10
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 1	35	35
Змістовний модуль 2. Методичні засади автоматизації банківських операцій		
Лекційний курс *	5	5
Лабораторні заняття*	15	15
Самостійна робота*	10	10
Тест*	5	5

Всього за змістовний модуль 2	35	35
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль – екзамен

26-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
20-25 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
16-19 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-15 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Контрольні заходи під час лекційного курсу (за один модуль) для денної та заочної форм навчання

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,5-5,0 балів	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та аргументовані відповіді</i>	відмінно
4,1 -4,4 балів	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та задовільні відповіді</i>	дуже добре
3,6 – 4,0 балів	<i>Присутність на лекціях та задовільні відповіді</i>	добре
0,1-3,5 балів	<i>Присутність на лекціях та незадовільні відповіді</i>	достатньо
0	<i>Відсутність на лекціях</i>	незадовільно

Практичне заняття (оцінювання одного заняття) для денної та заочної форм навчання

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,5-5,0 балів	<i>Лабораторна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
4,0 -4,4 балів	<i>Лабораторна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
2,0 – 3,9 балів	<i>Лабораторна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре

0,5 – 1,9 балів	<i>Лабораторна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0 – 0,4 балів	<i>Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,0-5,0 балів	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
3,0 -3,9 балів	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
2,0 – 2,9 балів	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
1,0 – 1,9 балів	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 0,9 балів	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
9,5-10,0 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
7,0 -9,4 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
4,0 – 6,9 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
0,3 – 3,9 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0 – 0,2 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *виконання практичних робіт з наступним захистом їх результатів.*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо).*

Тестування: *метод оволодіння лекційним матеріалом: онлайн -тестування.*

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Інформаційні системи та технології [Електронний ресурс]: підручник / В. Б. Вишня, Е. В. Рижков, В. О. Мирошніченко та ін.; за заг. ред. В. Б. Вишні; Дніпропетр. держ. ун-т внутрішніх справ. Дніпро, 2021. 280 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2097614>

2. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст]: навч. посіб. / Я. А. Гончарук, Н. С. Марушко, Д. С. Лозовицький, Г. М. Воляник; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: Вид-во "Магнолія 2006", 2024. 400 с. (Вища освіта в Україні).

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2259700>

3. Інвестиційні процеси на ринку цінних паперів : теорія та практика [Електронний ресурс] : монографія / Ю. М. Коваленко, Т. В. Біловус ; Держ. податк. ун-т. Ірпінь : Держ. податк. ун-т, 2023. 252 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult>

4. Операції підприємства з цінними паперами: організаційно-методичні аспекти обліку, аналізу і аудиту [Електронний ресурс] : монографія / Н. Б. Кашена, І. П. Порсюрлова; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків : Вид-во Іванченка І.С., 2021. 355 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2052303>

5. Облік у банках [Електронний ресурс] : практич. посіб. / К. О. Утенкова ; Харків. нац. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : ЦУЛ, 2021. 176 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2166141>

6. Цифрова економіка. Криптовалюти [Текст] : навч. посіб. / Ю. Є. Кирилов, В. Г. Грановська, В. М. Крикунова та ін. ; Херсон. держ. аграр. ун-т. — Херсон : Олді+, 2021. 228 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2094622>

7. The (Near) Future of Central Bank Digital Currencies : Risks and Opportunities for the Global Economy and Society [Електронний ресурс] = (Близьке) майбутнє цифрових валют центрального банку: ризики та можливості для глобальної економіки та суспільства / edited by : N. Bilotta, F. Botti. Bern ; New York : Peter Lang, [2021]. 200 p. : online resource. — (Global politics and security ; Vol. 7). <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2048427>

8. Money and debt : the public role of banks [Електронний ресурс] = Гроші та борг: державна роль банків / Bart Stellinga, Josta de Hoog, Arthur van Riel, Casper G. de Vries. — Cham, Switzerland : Springer ; WRR The Netherlands Scientific Council for Government Policy, 2021. — 247 p. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2244713>

9. The Japanese banking crisis [Електронний ресурс] = Японська банківська криза / Himino Ryozo. — Singapore : Palgrave Macmillan, 2021. — 121 p. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2234896>

10. Управління фінансовими ризиками [Електронний ресурс] : навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою та дистанційною формою організації освітнього спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / Л. М. Хрящевська ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. — Миколаїв : Вид. Румянцева Г. В., 2022. — 359 с. : іл. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2244419>

11. Міжнародний страховий бізнес [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів друг. (магістр.) рівня вищ. освіти спец. 072 "Фінанси, банк. справа та страхування" / М. А. Дем'янчук, Н. Д. Маслій ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Економіко-правовий ф-т. — Одеса : Гельветика, 2024. — 178 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2892459>

12. Безпека банківських систем [Електронний ресурс] : навч. посіб. / П. С. Усік, К. О. Буравченко ; Центральноукр. нац. техн. ун-т. — Кропивницький : ЦНТУ, 2022. — 194 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2134264>

13. Облік у банках [Електронний ресурс] : практич. посіб. / К. О. Утенкова ; Харків. нац. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Харків : ЦУЛ, 2021. — 176 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2166141>

14. Економічний ризик та його оцінка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спец. "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньо-професійної програми "Фінанси і кредит" / А. В. Череп, А. П. Кущик ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2021. — 316 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2249918>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#)

Викладач /ПІДПИСАНО/ Тетяна МАРКОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та аудиту

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 2

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Наталія КУПРИНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*
к.е.н., доцент

/ПІДПИСАНО/ Ольга ЄВТУШЕВСЬКА